

Da??t?mc? Liderlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Da??t?mc? Liderlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19452>

Özet

Da??t?mc? Liderlik Ölçe?i (Da??t?mc? Liderlik), e?itim kurumlar?nda liderli?in tek bir ki?iden ziyade kurum içindeki çe?itli payda?lar aras?nda payla??ld??? felsefeyi ölçmek amacıyla geli?tirilmi?tir. Ölçek, ?ahin, U?ur, Dinçel, Bal?kç? ve Karada? taraf?ndan 2014 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm?? ve dil geçerli?i ile ön psikometrik incelemesi yap?lm??t?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in yüksek iç tutarlıl??a sahip oldu?unu (Cronbach's Alpha = **.95**) göstermi?tir. Ancak, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in orijinal yedi boyutlu yap?s?n?n Türkçe formda yeterli geçerlik de?erlerine sahip olmad???n? ortaya koymu?tur. Bu nedenle, ölçe?in Türkçe formunun 37 madde ile **tek boyutlu** bir yap? olarak kullan?lmas? uygun görülmü?tür.

Anahtar Kelimeler

Da??t?mc? Liderlik, Liderlik, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Okul Yönetimi, E?itim Politikas?.

Yazarlar

Mehmet ?ahin, Cihan U?ur, Seçil Dinçel, Ay?e Bal?kç?, Engin Karada?.

Amaç

Da??t?mc? Liderlik Ölçe?i'nin temel amacı, e?itim ortamlar?nda Da??t?mc? Liderlik uygulamalar?n?n ve algılanan yay?l?m düzeyinin belirlenmesidir. Bu liderlik modeli, okul ba?ar?s? ve örgütsel de?i?im süreçleri aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Türkçe uyarlama çal??mas?, uluslararası alanda kabul görmü? bu yap?y? Türkiye e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek bir araç sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu araç, akademisyenlere ve uygulay?c?lara da??t?mc? liderlik pratiklerini de?erlendirme imkanı sunmaktad?r.

Yap?

Ölçek, liderlik görevlerinin ve sorumluluklar?n?n okul içerisindeki çe?itli rollerde bulunan bireyler aras?nda payla??ld???, etkile?imli ve ba?lama duyarlı? bir süreç olan **Da??t?mc? Liderlik** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, liderli?in bir pozisyondan ziyade bir eylem bütünü olarak ele al?nmas?n? gerektirir.

Orijinal ölçek çok boyutlu bir yap?y? temsil etse de, Türkçe formunun psikometrik incelemeleri

sonucunda, ölçe?in tek bir genel Da??t?mc? Liderlik faktörünü ölçmek üzere **tek boyutlu** olarak kullan?lmas? uygun görülmü?tür. Bu tek boyut, okulun genel liderlik da??t?m seviyesini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, Türkçe formun orijinal ölçe?in önerdi?i yedi boyutlu yap?s?na yönelik yeterli uyum indekslerini sa?layamad???n? göstermi?tir. Bu durum, Türkçe formun çok boyutlu yap?s?n?n geçerlili?ini problemlili k?lm??t?r.

Ara?t?rmac?lar, bu yap?s?sal sorunlara ra?men, ölçe?in yüksek iç tutarlıl??? dikkate al?narak, DLÖ Türkçe formunun pratik uygulamalarda **tek boyutlu** bir ölçüm arac? olarak kullan?lmas?n? kabul edilebilir bir çözüm olarak önermi?lerdir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl???na dayal? güvenirlik analizi, Cronbach's Alpha katsay?s? ile belirlenmi?tir. Yap?lan analizde Da??t?mc? Liderlik Ölçe?i için Cronbach's Alpha de?eri **.95** olarak bulunmu?tur.

Bu de?er, psikometrik standartlara göre mükemmel bir iç tutarlılık düzeyine i?aret etmektedir. Maddelerin yüksek derecede homojen oldu?u ve ölçe?in tutarlı sonuçlar üretti?i kabul edilmektedir.

Faktör Analizi

Da??t?mc? Liderlik Ölçe?i'nin Türkçe formunun faktör yap?s?, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. Orijinal ölçek 7 boyuttan olu?sa da, DFA sonuçlar? bu çok boyutlu yap?n?n Türkiye ba?lam?nda yeterli model uyumu sa?lamad???n? göstermi?tir.

Bu k?s?tlamalar sonucunda, ara?t?rmac?lar ölçe?in 37 maddesinin tamam?n? kapsayan ve genel Da??t?mc? Liderlik seviyesini ölçen **tek boyutlu** bir faktör yap?s?n? benimsemi?tir. Ölçek, toplam 37 maddeden olu?maktad?r.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: 37 madde ve tek boyuttan olu?maktad?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: E?itim Çal??anlar? (Ö?retmenler ve Okul Yöneticileri)

Age Group: Yeti?kin

Population Details: E?itim kurumlar?nda görev yapan profesyoneller.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiç kat?lm?yorum- 5= tamamen kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Da??t?mc? Liderlik, Cronbach's Alpha, Psikometri, E?itim Yönetimi, Likert Ölçe?i, Faktör Yap?s?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut De?il

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar: Mehmet ?ahin (?leti?im bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.)

Correspondence Address: Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2014 (Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?I?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumluluk yazar Mehmet ?ahin'e aittir. Akademik çal??malarda kullan?m için referans gösterilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

?ahin, M., U?ur, C., Diñçel, S., Bal?kç?, A. ve Karada?, E. (2014). Da??t?mc? Liderlik Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanması, dil geçerli?i ve ön psikometrik incelenmesi. *E?itimde Politika Analizi Dergisi*, 3(2), 19-30.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [dagitimci-liderlik-olcegi-toad.pdf](#)

Da??t?mc? Liderlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Okulumuzun günlük ve haftal?k programlar?, e?itim konular?nda i?birli?i yapmak için ö?retmenlere zaman sa?lar.

ARABPSYCHOLOGY.COM